Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Nr. WJZ/386143(2669)

(Hoofd) Afdeling

DIRECTIE WETGEVING EN JURIDISCHE ZAKEN

Nader rapport inzake het voorstel van wet tot wijziging van diverse wetten op het terrein van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om wetstechnische gebreken te herstellen, om de mogelijkheid tot afwijking van de wet bij lagere regelgeving in bepaalde gevallen te beëindigen, om uitgewerkte overgangsbepalingen te schrappen en het nog geldend overgangsrecht over te brengen naar de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra en om de naamgeving van de ministeries aan te passen.

Den Haag, 06 juli 2012

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 3 november 2011, nr. 11.002657, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen.

Dit advies, gedateerd 16 december 2011, nr. W05.11.0462/I, bied ik U hierbij aan.

Het voorstel geeft de Afdeling advisering van de Raad van State geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen.

1. Uitvoering motie-Jurgens

In het Advies stelt de Raad van State dat bij één van de technieken waarbij gevolg wordt gegeven aan de motie-Jurgens c.s. verzuimd is de betrokken bepalingen in het algemeen te beperken. Het betreft hierbij de wijziging van de artikelen 25a, 33, 61 en 77 van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en de artikelen 2.6, 12.3.6 en 12.3.8 van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). Het wetsvoorstel is aangepast zodat gevolg is gegeven aan het advies door het toepassingsbereik van de wet op het betreffende onderwerp eerst te beperken om vervolgens aan te geven welke bepalingen uit de wet op het onderwerp (deels) van toepassing of overeenkomstige toepassing kunnen worden verklaard. In artikel 61 van de WVO en bij de artikelen 12.3.8 en 12.3.9

van de WEB is gekozen voor een andere oplossing, namelijk het schrappen van de afwijkingsmogelijkheid.

Van de gelegenheid is tevens gebruik gemaakt om ook de equivalente bepalingen aan de WPO, WVO en de WEB in de onderwijswetten van Caribisch Nederland aan te passen. Ten tijde van de inventarisatie van de bepalingen met afwijkingsmogelijkheden die strijdig zijn met de motie-Jurgens, zijn deze bepalingen niet meegenomen omdat de betreffende wetgeving nog niet bestond.

2. Overgangsrecht

In het advies heeft de Raad van State een drietal opmerkingen geplaatst bij het overgehevelde overgangsrecht van de wijzigingswetten naar de Wet op het primair onderwijs (WPO) respectievelijk naar de Wet op de expertisecentra (WEC).

Ten eerste zal moeten worden voorzien in een afzonderlijk hoofdstuk voor overgangsbepalingen in de WPO en de WEC om de kenbaarheid van nog werkend overgangsrecht te verbeteren. Dit advies is opgevolgd.

Ten tweede dienen de overgangsbepalingen nader te worden bezien op actualiteit en volledigheid. Eventueel moeten reeds uitgewerkte onderdelen worden geschrapt. Voor wat betreft de in de redactionele kanttekeningen aangehaalde artikelen 3.31, onderdeel A, en 3.32, onderdeel A, (artikel V van de wet van 28 maart 1987, Stb. 1987, 157): het gaat hier om al dan niet teruggegeven onderwijsbevoegdheden, waarop de betreffende onderwijsgevenden zich nu nog (eerste en tweede lid: sinds 17 april 1987) of wellicht in de toekomst (derde lid) kunnen beroepen. [1] Deze artikelen dienen derhalve ten volle te worden gehandhaafd. De huidige artikelen 3 WPO en 3 WEC voorzien niet in de hier bedoelde (erkenning van de) onderwijsbevoegdheid.

Voor wat betreft de in de redactionele kanttekeningen aangehaalde artikelen 3.31, onderdeel D en 3.32, onderdeel H, (artikel VI en VII van de wet van 2 mei 1992, Stb. 245 en artikel XXII van de wet van 15 december 1993, Stb. 716):

- De artikelen VI en VII van de wet van 2 mei 1992, Stb. 1992, 245 hebben betrekking op eventueel nog lopende financiële verplichtingen m.b.t. reeds ingevolge de Wet op het basisonderwijs of de Overgangswet Wet op het basisonderwijs voor vergoeding in aanmerking genomen schoolterreinen en gebouwen (schoolterreinen: maximaal 40 jaar sinds de datum van de eerste vergoeding en schoolgebouwen 60 jaar vanaf de datum van de eerste vergoeding). Aangezien er nog steeds gebouwen en terreinen (kunnen) zijn waarvoor een dergelijke vergoeding wordt verleend, dienen ook deze bepalingen te worden gehandhaafd.
- Artikel XXII van de wet van 15 december 1993, Stb. 1993, 716 (Besteding besparingen als gevolg van de vermindering van het aantal basisscholen ingevolge de Tijdelijke wet bekostiging nieuwe basisscholen) is nog niet uitgewerkt, zodat bij schrapping van deze bepaling de inhoud daarvan moet worden overgeheveld naar de Wet op het primair onderwijs (WPO), met uitzondering van het vijfde lid.

Ten derde ontbreekt er een aantal van de in de Memorie van Toelichting aangekondigde bepalingen. Naar aanleiding van deze opmerking van de Raad zijn de bepalingen alsnog in het wetsvoorstel opgenomen.

W2669.K-2

^[1] Een onderwijskracht die bijvoorbeeld in 1982 25 jaar was en in 1987 of nadien de onderwijsbevoegdheid heeft teruggekregen, is nu –indien niet overleden- ongeveer 55 jaar en kan dus nog geruime tijd les geven.

3. Samenwerkingsschool Earnewâld

De raad stelt in het advies dat een tijdelijke bepaling wordt overgeheveld op de permanente plek van artikel 153a van de WPO, zonder dat daarbij de onderdelen die deze bepaling in haar opzet tijdelijk van aard maken worden verwijderd. Tevens wordt in de toelichting niet ingegaan op het tijdelijke karakter en evenmin op de samenhang tussen deze bepaling en enkele inmiddels in werking getreden wetten.

Besloten is het betreffende artikel V uit de wet van 15 december 1993, Stb. 1993, 716 te schrappen. Er is geen reden meer om de uitzonderingspositie van de Master Frankeskoalle te Earnewâld te handhaven. De Master Frankeskoalle past immers binnen de systematiek van de WPO en het leerlingenaantal op deze school zit boven de opheffingsnorm. Mede in het licht van een gelijke behandeling van alle (samenwerkings)scholen zal ik op grond van artikel V van deze wet een koninklijk besluit tot stand doen brengen waarmee deze uitzonderingspositie wordt beëindigd. Dit betekent dat de Master Frankeskoalle als een reguliere bestaande samenwerkingsschool (als een school die overeenkomt met een openbare school die op grond van artikel 63a van de WBO of 84 van de WPO is uitgebreid met bijzonder onderwijs) zal worden behandeld en bekostigd. Artikel V van de wet van 15 december 1993, Stb. 1993, 716 zal derhalve komen te vervallen.

4. Redactionele kanttekeningen

Alle door de Raad gemaakte redactionele kanttekeningen zijn overgenomen, met uitzondering van de gemaakte kanttekeningen bij artikel 1.5, onderdeel B, en bij artikel 1.10. Reden hiervoor is dat artikel 1.5, onderdeel B, is komen te vervallen omdat de betreffende wet in werking is getreden en er derhalve geen sprake meer is van samenloop. Artikel 1.10 is komen te vervallen omdat het hier een wijziging van wetgeving van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie betreft.

Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om het wetsvoorstel voor wat betreft de wetstechnische gebreken (hoofdstuk 1) en de naamswijzigingen op een aantal punten aan te passen. Het betreft de volgende bepalingen:

- Artikel 1.1, onderdeel C, is komen te vervallen omdat artikel 178a, tweede lid, van de Wet op het primair onderwijs wordt gewijzigd door de Wet van 8 maart 2012 tot wijziging van de WPO, de Wet op de expertisecentra, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank in verband met het gebruik van het persoonsgebonden nummer bij onder meer de uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens van leerlingen (Stb. 2012, 157).
- Artikel 1.5, onderdeel A, en artikel 4.1, voor wat betreft de wijzigingen in de Wet op het onderwijstoezicht, zijn komen te vervallen omdat de Wet van 2 februari 2012 tot wijziging van de Wet op het onderwijstoezicht en enige andere wetten in verband met de invoering van geïntegreerd toezicht en de gewijzigde rol van de Inspectie van het onderwijs bij het toezichtproces (Stb. 2012, 118) de betreffende artikelen van de Wet op het onderwijstoezicht aanpast waardoor de genoemde wijzigingsbepalingen kunnen vervallen.

W2669.K-2 3

- Artikel 1.9 is ingevoegd vanwege wetstechnische gebreken die zijn ontstaan bij het invoeren van de Wet tot wijziging van onder meer de Mediawet 2008 in verband met aanpassing van de rijksmediabijdrage, beëindiging van de wettelijke taken van de Stichting Radio Nederland Wereldomroep en aanpassingen van meer technische aard. Dit wetsvoorstel ligt nu in de Eerste Kamer en zal naar verwachting eerder in werking treden dan de Variawet.
- Artikel, 1.13, onderdeel A, is komen te vervallen omdat in de Wet van 7 november 2011, Stb. 2011, 560 tot wijziging van onder meer de Wet educatie enberoepsonderwijs inzake de beroepsgerichte kwalificatiestructuur artikel 7.2.4 van de Wet educatie en beroepsonderwijs wordt vervangen door een nieuw artikel 7.2.4.
- Artikel 1.16 is ingevoegd vanwege het bij koninklijke boodschap van 12 februari 2011 ingediende voorstel van wet tot wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met onderwijskwaliteit, onderwijstijd en vakanties (Kamerstukken 32 640) (hierna Wetsvoorstel onderwijstijd). In het Wetsvoorstel onderwijstijd is artikel 14, vierde lid, van de Wet op de medezeggenschap opgenomen waarmee het ouders/leerlingendeel van de medezeggenschapraad instemming krijgt op (onder meer) de 'kwantitatieve en kwalitatieve invulling van een onderwijsprogramma'. Gedurende de parlementaire behandeling van genoemd wetsvoorstel is diverse malen aan de orde geweest wat de exacte betekenis en reikwijdte van deze formulering is. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling geweest aan deze formulering een bredere reikwijdte toe te kennen en het instemmingsrecht betrekking te laten hebben op de inhoud van het onderwijs (onder meer Kamerstukken I 2011/12, 32 640, nr. C, blz. 28, 29 Kamerstukken I 2011/12, 32 640, E, blz. 12, Kamerstukken II 2010/11, 32 640, nr. 6, blz. 47, 50). Tijdens de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel is, zoals blijkt uit de hiervoor aangehaalde stukken, evenwel naar voren gekomen dat de formulering van artikel 14, vierde lid, van de Wet medezeggenschap op scholen op dit punt aanleiding tot vragen kan zijn. Om die reden is, zoals toegezegd aan de Eerste Kamer tijdens de plenaire behandeling van genoemd wetsvoorstel op 19 juni 2012, de formulering 'de kwantitatieve en kwalitatieve invulling van een onderwijsprogramma' aangescherpt. Dit is overeenkomstig de bedoeling, zoals die ook in genoemde parlementaire stukken uiteen is gezet. Omdat het instemmingsrecht zich uitstrekt over hetgeen dienaangaande in de schoolgids is opgenomen is het tevens van belang de in het Wetsvoorstel onderwijstijd opgenomen bepaling over de schoolgids op gelijke wijze aan te passen.

Ik moge U, mede namens mijn ambtgenoot van Economische zaken, Landbouw en Innovatie verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

W2669.K-2 4

Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart

W2669.K-2 5